

**Рус телендә урта гомуми белем бирү мәктәбенең рус төркемендә
укучылар өчен татар теленнән үткәрелә торган
муниципаль тур өчен олимпиада биремнәре
2018-2019 уку елы, 4 нче сыйныф**

**Олимпиадные задания муниципального тура по татарскому языку для
общеобразовательных организаций с обучением на русском языке
(для изучающих татарский язык)
2018-2019 учебный год, 4 класс**

Максимальный балл – 75

Время выполнения – 90 минут

Письменная часть

1. Образуйте сложные слова, соединив два слова в одно. (Максимальное количество – 6 баллов)

АШ, ТАШ, БОДАЙ, КУЛ, ТӨН, КОШ, БАКА, ЯУЛЫК, ЯК, КАРА, АК,
ХАНӘ

_____	_____
_____	_____
_____	_____

2. Напишите вопросы, ответами на которые являются следующие предложения. (Максимальное количество – 12 баллов)

1) – _____

– Мин аның “Нечкәбил”, “Куян кызы” әкиятләрен бик яратам.

2) – _____

– Без өйдә өчпочмак, бөлеш, чәк-чәк пешерәбез.

3) – _____

– Аны бит әнием пешерде, шуңа күрә бик тәмле!

4) – _____

– Юк, күз яшьләре шатлыктан да агалар бит алар...

3. Расставьте предложения в нужном порядке, чтобы получился связной текст (укажите последовательность в цифрах). (Максимальное количество – 10 баллов)

№	Предложения	Макс. кол-во баллов – 10	Баллы
	Үзе кечкенә булса да, тавышы бик еракларга ишетелгән, ди.	1	
	Шулай беркөнне су астыннан өскә күтәрелгән бу бака һәм тирә-якны яңгыратып бакылдарга керешкән.	1	
	Үрдәк баканың бакылдавын мактарга тотынган.	1	
	Үрдәкнең борынына менеп атланган.	1	
	Түгәрәк күл буенда, камышлыктар төбөндә яшәгән, ди, бер бакылдык бака.	1	
	Бака бик шатланган, тагын да күбрәк бакылдаган.	1	
	Шулвакыт камышлар арасында йөзеп	1	

	йөргән үрдәк, баканың тавышын ишетеп, аның янына ашыккан.		
	Ул көн-төн мактанган: «Бакка-как-как, мине эзләп тап! Миннән оста жырчы, биюче юк. Исемем — Бакылдык, үзем бер батам, бер калкам»,— ди икән.	1	
	«Кил әле, борыным өстенә мен әле. Колакларым катырак, жырыңны бик ишетәсем килә»,— дигән үрдәк. Бака бик шатланган.	1	
	Жырларга дип авызын ачуы булган — үрдәк баканы капкан да йоткан.	1	

4. Являются ли данные высказывания верными? Поставь знак «+» или «-» в соответствующей ячейке в бланке ответов. (Максимальное количество – 5 баллов)

№	Жөмлөләр	«+» яки «-»
1	Габдулла Тукай, Абдулла Алиш, Максим Горький – татар язучылары.	
2	Сандугачлар һәм карлыгачлар көзен жылы якларга очып китәләр.	
3	Жидене бишкә тапкырлагач, утыз жиде була.	
4	“Сэгать” сүзендә 6 хәреф, 6 аваз.	
5	“Чана” сүзе ачык ижекләрдән генә тора.	

5. Определите корень слова. (Максимальное количество – 4 балла)

Сазлык – _____

Суыткыч – _____

Авылдаш – _____

Кышкы – _____

6. Напишите татарские народные пословицы о Родине. (За каждый правильный ответ по одному баллу, максимальное количество – 5 баллов)

7. Прочитайте текст и вставьте пропущенные окончания. (Максимальное количество – 8 баллов)

Куян баласы

Алия дәү әнисе белән йөрергә ярата. Алар болын____ да, басу____ да гел бергә баралар. Бүген басу____ Алия куян баласы күрде. Куян баласы ни өчендер качма____. Алия тиз генә аны колакларын____ тотып алды. Куян баласы Алия____ кулларыннан сикереп төшәргә тырышты. Ниһаять, ул арыды, тынычланды. Куян баласы йөри алмый, аның аяк____ авырта икән. «Дэваларбыз», – диде әбисе. Алар куян бала____ өй____ алып кайттылар. Алия аны бүлмә____ жибәрде, ә ишек____ япты.

Берничә көн___ куян баласы сикерә, йөгәрә, керт-керт итеп кәбестә яфраклары ашый башлады. Әй шатланды Алия!

Ә беркөн___ ул ялгыш ишек___ ачык калдырды. Йөгереп кайтты, бүлмәдән куян баласын эзли башлады – таба алмады. Кыз елап жибәрде.

– Елама, кызым, – диде әбисе. – Инде аның аяклары төзәлде. Куян баласы хәзер элеккечә йөгәрә ала, ул әнисе янына урманга китте. Сиңа рәхмәт әйтте. Хайван___ ирек яраталар бит алар.

Йомшак куян баласы әни___ сагынган. Алия моны аңлый иде. Ул алар___ очрашуы турында уйлады.

(3. Гомәровадан)

8. Выберите наиболее подходящую для текста «Куян баласы» пословицу. (Максимальное количество – 5 баллов)

- Сыерчык дингез артына китсә дә, үз туган оясына кайта.
- Үз анасын зурлаган, кеше анасын хурламас.
- Сүзнең тозы – мәкаль.
- Батырлыкта матурлык.

9. Составьте и запишите рассказ по его началу. (10 предложений, максимальное количество – 20 баллов)

Марат балык тотарга бик ярата. Менә беркөнне иртән ул инешкә балык тотарга килде. Бервакыт ...
